

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Ochrona przyrody i środowiska
Prowadzący	Piotr Ceryngier
Wydział	Wydział Biologii i Nauk o Środowisku
Kierunek	Biologia
Poziom studiów	I stopień
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Moduł specjalnościowy/ścieżka	—
Dyscyplina naukowa	nauki biologiczne
Przedmiot obowiązuje od roku akademickiego	2025/26
Rok studiów	I
Semestr	I
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu	Obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	BI1_W07, BI1_U02, BI1_U04, BI1_K05, BI1_K06
Rodzaj zajęć	Wykład, ćwiczenia audytoryjno-terenowe
Liczba godzin	60
Liczba ECTS	4
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Zapoznanie studentów z formami ochrony przyrody, gatunkami objętymi ochroną, zagrożeniami dla środowiska, aspektami prawnymi i organizacyjnymi ochrony przyrody oraz działaniami w ramach sieci Natura 2000.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć: Wykład	Liczba godzin
1.	Podstawowa terminologia. Historia oddziaływań człowieka na środowisko przyrodnicze.	2
2.	Dlaczego środowisko i przyrodę warto i należy chronić? Zasoby naturalne, użyteczność przyrody, motywy ochrony.	2
3.	Problemy środowiskowe na świecie (powietrze, woda, gleby, odpady, ozon, klimat, zagrożenia dla życia).	2
4.	Stan środowiska przyrodniczego w Polsce.	2
5.	Różnorodność krajobrazów i ekosystemów.	2
6.	Różnorodność gatunkowa i genetyczna organizmów.	2
7.	Przyczyny spadku bioróżnorodności.	2
8.	Ochrona gatunkowa – czerwone listy i czerwone księgi.	2
9.	Formy ochrony in situ: parki, rezerваты, Natura 2000, pomniki przyrody.	2
10.	Przegląd polskich parków narodowych i rezerwatów.	2
11.	System Natura 2000 w Polsce.	2
12.	Ochrona ex situ i czynna (ogrody, reintrodukcje, restytucja).	2
13.	Ochrona środowisk antropogenicznych i krajobrazów kulturowych.	2
14.	Międzynarodowa ochrona przyrody: konwencje, organizacje, sieci.	2
15.	Polski system prawny, organizacyjny i finansowy ochrony przyrody.	2
	Łącznie godzin:	30
	Temat/blok zajęć: Ćwiczenia	Liczba godzin
1.	Obszarowe formy ochrony – Dęby Młocińskie (terenowe).	4
2.	Rezerwat przyrody i obszar Natura 2000 – Las Bielański (terenowe).	4
3.	Kampinoski Park Narodowy (terenowe).	4
4.	Obszary chronione na Mazowszu.	4
5.	Ekosystemy o szczególnej wartości przyrodniczej.	4
6.	Przyroda różnych regionów Polski.	4
7.	Ochrona gatunkowa różnych grup organizmów w Polsce.	5
8.	Praktyka ochrony przyrody w Polsce.	1
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się Student... (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) Student...	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
BI1_W07	Absolwent zna i rozumie dylematy ochrony przyrody.	Student zna i rozumie fundamentalne dylematy dotyczące przyrody i środowiska oraz ich ochrony.	Egzamin pisemny
BI1_U02	Absolwent potrafi dobrać źródła i rozumie literaturę z zakresu ochrony przyrody.	Student potrafi dobrać źródła i rozumie literaturę z zakresu ochrony przyrody.	Prezentacja
BI1_U04	Absolwent potrafi wnioskować na podstawie danych z różnych źródeł.	Student potrafi wnioskować na podstawie danych z różnych źródeł.	Prezentacja
BI1_K05	Absolwent jest gotów do inicjowania działań na rzecz ochrony przyrody.	Student jest gotów do inicjowania działań na rzecz ochrony przyrody.	Dyskusja
BI1_K06	Absolwent potrafi rozstrzygać dylematy związane z ochroną przyrody.	Student potrafi rozstrzygać dylematy związane z ochroną przyrody.	Dyskusja

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Ćwiczenia: zajęcia w terenie (efekty przedmiotowe 3 i 4), prezentacje multimedialne (efekty przedmiotowe 1 i 2), dyskusja (efekty przedmiotowe 3 i 4).
Wykłady: egzamin testowy.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	40/3
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	0	
	udział w konsultacjach	10	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	20	20/1
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	0	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Wykład: egzamin testowy (50 pkt)

46–50 pkt – bdb

41–45 pkt – db+

36–40 pkt – db

31–35 pkt – dst+

26–30 pkt – dst

<26 pkt – ndst

Ćwiczenia: obecność (max 2 nieusprawiedliwione), aktywność, prezentacja

Literatura obowiązkowa

1.	Symonides E. – Ochrona przyrody, WUW.
2.	Pullin A. S. – Biologiczne podstawy ochrony przyrody, PWN.
3.	Dobrzańska B., Dobrzański G., Kiełczewski D. – Ochrona środowiska przyrodniczego, PWN.
4.	Rozporządzenia Ministra Środowiska (2014, 2016) dot. ochrony gatunkowej.

Literatura uzupełniająca

1.	Wilson E. O. – Różnorodność życia, PIW.
2.	Crosby A. W. – Imperializm ekologiczny, PIW.
3.	Ustawa o ochronie przyrody (2004).
4.	The IUCN Red List of Threatened Species.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)